

Deontologische code voor lokale mandatarissen van Mechelen¹

Regels voor ethisch handelen en integriteit in de politiek

¹ In uitvoering van het decreet lokaal bestuur: art. 39 (gemeenteraad), art. 74 (raad voor maatschappelijk welzijn), art. 55 (college), art. 83 (vast bureau) en art. 112 (BCSD).

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
Artikel 1 - Situering	3
Artikel 2 - Definiëring	4
Artikel 3 - Toepassingsgebied	4
ALGEMENE BEPALINGEN	5
Artikel 4 – Algemeen belang	5
Artikel 5 – Relatie tot de burger	5
Artikel 6 – Relatie tot het bestuur	5
Artikel 7 – Relatie tot het personeel	5
Artikel 8 – Gebruik van materialen en bestuurlijke uitgaven	5
Artikel 9 – Relatie tot informatie	6
Artikel 10 – Onafhankelijkheid	6
SPECIFIEKE BEPALINGEN	6
Artikel 11 – De lokale mandataris als informatiebemiddelaar	6
Artikel 12 – De lokale mandataris als doorverwijzer	7
Artikel 13 – De lokale mandataris als administratief begeleider	7
Artikel 14 – Het vermijden van begunstigingstussenkomsten	7
Artikel 15 – Het vermijden van schijndienstbetoon	8
Artikel 16 – Het vermijden van ongevraagd dienstbetoon	8
Artikel 17 – Onrechtmatige tussenkomsten	8
Artikel 18 – Bekendmaking van dienstverlening	8
NALEVING, CONTROLE EN SANCTIONERING	8
Artikel 19 – Transparantie	8
Artikel 20 – Melden van tussenkomsten in het administratief dossier	8
Artikel 21 – Het oprichten van een deontologische commissie	9
Artikel 22 – Het samenkomen van de deontologische commissie	9
Artikel 23 – De bevoegdheden van de commissie	10
Artikel 24 - Het toezicht op het naleven van de deontologische code	10
Artikel 25 – Het voorkomen van mogelijke schendingen	10
Artikel 26	10
Artikel 27 - Het signaleren van vermoedens van schendingen (= start formele procedure binnen het lokaal bestuur)	11
Artikel 28 - Het onderzoeken van vermoedens van schendingen	11

Artikel 29 - Het zich uitspreken over schendingen (= einde formele procedure binnen het lokaal bestuur)	11
SLOTBEPALING.....	12
Artikel 30 – Andere maatregelen	12
BIJLAGEN	12

INLEIDING

Artikel 1 - Situering

Deze code wil een leidraad zijn om als lokale mandataris deontologisch zorgvuldig te kunnen handelen bij de uitoefening van het mandaat en bijgevolg de bestuurlijke integriteit binnen de stad en het sociaal huis te versterken.

Als mandataris heb je een belangrijke maatschappelijke rol te vervullen. Hierdoor stelt de samenleving, terecht, hoge eisen aan mandatarissen. Als lokaal geëngageerd politicus stel je je bovendien kwetsbaar op. Je bevindt je voortdurend in een dubbele positie. Enerzijds moet je het algemeen belang voor ogen houden, er toe bijdragen en is het belangrijk dat je voor de bevolking bereikbaar en aanspreekbaar bent. Anderzijds verwachten bepaalde personen, groeperingen of bedrijven dat jij hun bijzondere belangen verdedigt en ben je bezig met het verwerven en het in stand houden van politiek draagvlak en het vertrouwen van de kiezer.

Een aantal gedragingen of functies zijn juridisch geregeld en daar is het duidelijk ² (zie bijlage 1 'Regelgeving').

Maar buiten deze situaties zijn ook andere gevallen denkbaar waar, hoewel er strikt juridisch misschien geen bezwaren zouden zijn, het optreden van jou als lokale mandataris toch vragen kan oproepen.

De deontologische code is er in de eerste plaats als hulpmiddel bij situaties waar grenzen vervagen. De code wil houvast bieden om integer te handelen in concrete situaties die zich kunnen voordoen in de dagelijkse bestuurspraktijk.

In de code staan zowel vaste voorschriften die heel duidelijk zeggen wat kan of niet kan, maar ook algemene beschouwingen over waarden die belangrijk zijn voor de stad en het sociaal huis. Er zal steeds interpretatieruimte overblijven.

De waarden waar deze code op steunt, zijn volgende gedeelde waarden van de organisatie: dynamisch, klantgericht en betrouwbaar.

² o.a. volgende regelgeving wordt bedoeld:

zie art. 10 van het decreet lokaal bestuur m.b.t. verboden functies

zie art. 11 van het decreet lokaal bestuur m.b.t. onverenigbaarheden

zie art. 27 §2 en §3 van het decreet lokaal bestuur m.b.t. verboden handelingen

zie art. 27 §1, §3 en §4 van het decreet lokaal bestuur m.b.t. gedrag bij stemming en beraadslaging

zie art. 29 §4 van het decreet lokaal bestuur m.b.t. geheimhoudingsplicht

zie art. 458 van het Strafwetboek m.b.t. het beroepsgeheim

zie art. 245 van het Strafwetboek m.b.t. corruptie in een openbaar ambt

zie art. 6 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten m.b.t. belangenconflicten

zie art. 13 van de wet van 17 juni 2016 inzake overheidsopdrachten m.b.t. vertrouwelijkheid van informatie

zie art. 1596 van het Burgerlijk Wetboek m.b.t. deelname aan een openbare verkoop

Artikel 2 - Definiëring

“Deontologie” is een vak waar rechten en plichten worden bestudeerd. Dit vak is geen exacte wetenschap. Hierdoor kunnen de rechten en plichten niet exact worden afgebakend. Via een deontologische code wordt een handelingskader geschapen.

Deze “deontologische code voor lokale mandatarissen”, hierna “deontologische code” genoemd, omvat het geheel van beginselen, gedragsregels, richtlijnen en principes die de lokale mandatarissen als leidraad kunnen gebruiken bij de uitoefening van hun mandaat en bij de dienstverlenende activiteiten ten behoeve van de bevolking.

Indien in deze deontologische code de begrippen “burger” en “bevolking” worden gebruikt, wordt niet enkel verwezen naar personen, maar ook naar groepen, verenigingen, bedrijven en andere organisaties of entiteiten die particuliere belangen nastreven of behartigen.

Artikel 3 - Toepassingsgebied

De deontologische code is van toepassing op de lokale mandatarissen tijdens de uitoefening van hun politiek mandaat en politieke activiteiten.

Dit zijn:

- *de burgemeester,*
- *de schepenen,*
- *de voorzitter van het vast bureau,*
- *de leden van het vast bureau,*
- *de voorzitter van de gemeenteraad*
- *de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn,*
- *de gemeenteraadsleden,*
- *de leden van de raad voor maatschappelijk welzijn,*
- *de voorzitter van het bijzonder comité voor de sociale dienst,*
- *de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst.*

Deze deontologische code is bij uitbreiding eveneens van toepassing op:

1° de medewerkers van de lokale mandatarissen, welke ook hun statuut of hoedanigheid is (kabinets- en fractiemedewerkers);

2° de vertrouwenspersonen van de lokale mandataris;

3° groepen van lokale mandatarissen die aan collectieve dienstverlening doen;

4° leden die op voorstel van de fracties in de gemeenteraad of door de gemeenteraad of de raad voor maatschappelijk welzijn zelf worden aangeduid om te zetelen in organen van AGB's, stedelijke vzw's, politieraad en andere extern verzelfstandigde agentschappen, adviesraden of overlegstructuren of andere organismen waarin de Stad of het Sociaal Huis vertegenwoordigd is;

5° leden die door het college of door het vast bureau zijn afgevaardigd om te zetelen in organen van extern verzelfstandigde agentschappen, adviesraden of overlegstructuren of andere organismen waarin de Stad of het Sociaal Huis vertegenwoordigd is;

6° derden, handelend in opdracht van de lokale mandataris;

Indien een mandaat namens de stad/het sociaal huis wordt opgenomen door een extern persoon, niet vermeld hierboven, zal bij diens aanstelling gevraagd worden eveneens deze deontologische code te onderschrijven.

De mandatarissen zullen er tevens over waken dat zij, ook buiten hun politieke mandaten en activiteiten, steeds handelen in overeenstemming met de eer en de waardigheid van hun mandaat. Uiteraard blijft de vrijheid van het politiek debat steeds gegarandeerd en kunnen de mandatarissen hun politiek mandaat ten volle uitoefenen.

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 4 – Algemeen belang

De lokale mandatarissen geven voorrang aan het algemeen belang boven particuliere belangen en zij vermijden elke vorm of schijn van belangenvermenging.

Artikel 5 – Relatie tot de burger

De lokale mandatarissen staan op gewetensvolle manier ten dienste van alle burgers die op hun dienstverlening een beroep doen, zonder onderscheid naar geslacht, afstamming, sociale status, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische of politieke voorkeur of persoonlijke gevoelens.

Elke vorm van rechtstreekse dienstverlening, informatiebemiddeling of doorverwijzing gebeurt zonder enige materiële of financiële tegenprestatie van welke aard of omvang ook.

De lokale mandatarissen zorgen dat bij contacten met de burger nooit de schijn wordt gewekt dat particuliere belangen begunstigd (kunnen) worden.

Artikel 6 – Relatie tot het bestuur

De lokale mandatarissen zullen voor de omschrijving van hun dienstverlenende activiteiten geen termen gebruiken die verwarring kunnen scheppen met officiële, door de overheden ingestelde instanties belast met het verstrekken van informatie of met de behandeling van klachten.

Artikel 7 – Relatie tot het personeel

De lokale mandatarissen verbinden zich tot een duidelijke, tijdige en volledige formulering van een vraag of een opdracht. Zij stellen zich respectvol op t.a.v. het personeel en de taken die de personeelsleden uitvoeren en kunnen uitvoeren, rekening houdend met de aanwezige capaciteit en competenties.

De lokale mandatarissen doen in het openbaar geen negatieve uitspraken over individuele personeelsleden.

Artikel 8 – Gebruik van materialen en bestuurlijke uitgaven

De lokale mandatarissen houden zich aan de regels die zijn vastgelegd over het gebruik van de middelen, materialen en faciliteiten.

Zo zijn voor het gebruik van de Ipad die de lokale mandatarissen ter beschikking krijgen van het bestuur, het bijhorend reglement en de 'gedragscode veiligheid & privacy voor de mandatarissen' van toepassing. (zie bijlage 2)

Zo is voor het gebruik van de badge die toegang geeft tot de lokalen van het bestuur, de bijhorende toelichting voor gebruik en beperkingen van toepassing. (zie bijlage 3)

Voor terugbetaling van onkosten, is het reglement statuut lokale mandataris³ van toepassing.

³ Dit reglement werd goedgekeurd door de gemeenteraad en raad voor maatschappelijk welzijn op 29-04-2019.

Artikel 9 – Relatie tot informatie

De lokale mandatarissen hebben een geprivilegieerde toegang tot informatie door hun inzagerecht en hun recht tot het bijwonen van besloten vergaderingen. Zij benutten deze informatie voor de uitoefening van hun democratische controle als lokale mandataris.

Zij gaan professioneel om met deze informatie.

Dit houdt in dat er:

1° uit besloten vergaderingen géén vertrouwelijke informatie wordt gedeeld met personen die geen lid zijn van deze vergadering, behalve dan de beslissing zelf;

2° géén informatie openbaar wordt gemaakt die in het kader van openbaarheid van bestuur ook niet openbaar mag worden gemaakt;

3° géén informatie openbaar wordt gemaakt waarmee de privacy van anderen wordt geschaad.

Deze vereisten van professionaliteit blijven gelden ook nadat het mandaat is afgelopen.

Artikel 10 – Onafhankelijkheid

De lokale mandatarissen zijn geheel vrij om zich in hun netwerken te bewegen en deel te nemen aan alle sociale activiteiten naar hun keuze. Zij zijn er zich van bewust dat het aannemen van geschenken van derden, of van uitnodigingen voor bijzondere gebeurtenissen, de schijn van partijdigheid kan wekken.

Tenzij dit past in het kader van een normale professionele verhouding die in het teken staat van het algemeen belang van het bestuur, aanvaarden de mandatarissen dan ook geen geschenken, uitnodigingen of andere voordelen die een sfeer of schijn van partijdigheid kunnen doen ontstaan waardoor het lijkt dat zij niet langer onpartijdig, onafhankelijk en objectief kunnen beslissen.

Zij aanvaarden alleen geschenken of uitnodigingen met een geringe materiële waarde en die tot geen gunst of wederdienst verplichten.

In twijfelgevallen weigeren zij het geschenk of gaan ze niet in op de uitnodiging.

Indien zij namens het bestuur optreden, kunnen zij aan derden geschenken geven of derden voor activiteiten uitnodigen, op voorwaarde dat hierbij alle schijn van partijdigheid of belangenvermenging wordt vermeden en binnen de algemene regels zoals vastgesteld door de raad.

SPECIFIEKE BEPALINGEN

Artikel 11 – De lokale mandataris als informatiebemiddelaar

Het behoort tot de wezenlijke taken van de lokale mandataris om informatie in te winnen en informatie te verstrekken, in het bijzonder over de diensten die instaan voor informatieverstrekking en over de manier waarop de burger zelf informatie kan opvragen.

Bepaalde informatie mag de lokale mandataris niet bezorgen aan de burger.

Het betreft o.m.:

- informatie waarop degene die erom verzoekt, geen recht kan laten gelden;
- informatie die overeenkomstig de bepalingen inzake de openbaarheid van bestuur niet mag worden meegedeeld.

De lokale mandatarissen kunnen bij de uitoefening van hun mandaat kennis krijgen van vertrouwelijke informatie die voor anderen van grote waarde kan zijn (het gaat hier om 'voorkennis').

De lokale mandatarissen gebruiken deze vertrouwelijke informatie niet voor persoonlijk gewin.

Evenmin verstrekken zij vertrouwelijke informatie aan anderen zolang deze door het bestuur niet officieel openbaar is gemaakt.

Artikel 12 – De lokale mandataris als doorverwijzer

De lokale mandatarissen verwijzen de vraagsteller, waar mogelijk, naar de bevoegde administratieve, gerechtelijke of particuliere diensten.

Waar het gaat om de behandeling van klachten en/of conflicten met betrekking tot de werking van of de dienstverlening door de stadsdiensten, worden de belanghebbenden in eerste instantie doorverwezen naar de bevoegde klachtendienst. Klachten geuit aan een uitvoerend mandataris kunnen rechtstreeks worden beantwoord.

Artikel 13 – De lokale mandataris als administratief begeleider

De lokale mandatarissen kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met de betrokken instanties.

Zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen nopens de stand van zaken in een dossier, daarover nadere uitleg en toelichting te vragen en vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Bij de administratieve begeleiding en ondersteuning van de burgers respecteren de lokale mandatarissen de onafhankelijkheid van de diensten en van de ambtenaren, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als redelijk moeten worden beschouwd voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Artikel 14 – Het vermijden van begunstigingstussenkomsten

Begunstigingstussenkomsten waarbij de lokale mandatarissen hun voorspraak aanwenden om de afloop of het resultaat van een zaak of een dossier te beïnvloeden in de door de belanghebbende burger gewenste zin, zijn niet toegestaan.

Lokale mandatarissen die om steun gevraagd worden door of voor kandidaten die een functie, aanstelling of bevordering ambiëren, delen de betrokkene mee dat de aanstelling, benoeming of bevordering gebeurt op basis van de geldende normen en procedures. Zij verwijzen de belanghebbende door naar de bevoegde dienst of instantie.

Tussenkomsten bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het verhogen van de kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de publieke sector, zijn niet toegelaten.

Lokale mandatarissen mogen occasioneel en op eigen initiatief personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector. Zij mogen geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers.

Worden niet beschouwd als begunstigingstussenkomsten en zijn bijgevolg toegestaan:

- het inwinnen en verstrekken van informatie en inlichtingen over de modaliteiten, voorwaarden en organisatie van selectieprocedures, examens, geschiktheids- en bekwaamheidstests en de procedures inzake benoemingen, aanstellingen en bevorderingen;
- het uitoefenen van toezicht op het correcte verloop en de objectiviteit van de in het vorig lid bedoelde procedures, examens en tests, zonder zich in het verloop ervan te mengen of er in te interveniëren met het oog op de beïnvloeding van het resultaat en/of de beoordeling;

- het informeren van de belangstellenden met betrekking tot werkaanbiedingen en vacatures in de particuliere en overheidssector.

Artikel 15 – Het vermijden van schijndienstbetoon

Alle vormen van schijndienstbetoon, waarbij lokale mandatarissen bewust, maar onterecht, de indruk wekken dat zij bij de goede afloop van een dossier daadwerkelijk tussenbeide zijn gekomen, zijn verboden.

Artikel 16 – Het vermijden van ongevraagd dienstbetoon

Alle vormen van ongevraagd dienstbetoon, waarbij lokale mandatarissen wel degelijk daadwerkelijk optreden om een gunstige afloop van een dossier te bewerkstelligen, maar zonder dat de burger daarom gevraagd heeft, zijn verboden.

Artikel 17 – Onrechtmatige tussenkomsten

Elke bevoordeling of poging tot bevoordeling, waarbij de burger door toedoen, bemiddeling of voorspraak van lokale mandatarissen iets probeert te bereiken wat onrechtmatig of wettelijk niet toelaatbaar is, is verboden.

Tussenkomsten van lokale mandatarissen met de bedoeling de toewijzing en/of de uitvoering van contractuele verbintenissen met de overheid te beïnvloeden, zijn verboden.

Artikel 18 – Bekendmaking van dienstverlening

De lokale mandataris kan geen gebruik maken van officiële communicatiekanalen van de stad om rechtstreeks of onrechtstreeks publiciteit te maken voor dienstverlenende activiteiten. Dit kan enkel via de eigen politieke kanalen (zoals bladen van politieke partijen of de eigen politieke publicaties).

Om hun bereikbaarheid voor de bevolking bekend te maken, kunnen ze evenwel een of meer eigen contactgegevens laten opnemen in een communicatiekanaal van de stad (zoals de website).

NALEVING, CONTROLE EN SANCTIONERING

Artikel 19 – Transparantie

Om controle mogelijk te maken op de naleving van de deontologische code, zijn afspraken rond transparantie, zowel op administratief vlak als op politiek vlak, noodzakelijk.

Artikel 20 – Melden van tussenkomsten in het administratief dossier

De algemeen directeur neemt de nodige maatregelen om er voor te zorgen dat dossierbehandelende personeelsleden tussenkomsten opnemen in het desbetreffende administratieve dossier, wat ook de aard van de tussenkomst of de hoedanigheid van de tussenkomende persoon is.

Het dossierbehandelende personeelslid deelt aan de tussenkomende persoon mee dat van de tussenkomst melding wordt gemaakt in het administratief dossier.

Worden niet beschouwd als tussenkomsten die in het administratief dossier worden opgenomen:

- louter informatieve vragen van algemene of technische aard;
- vragen en/of tussenkomsten van uitvoerende mandatarissen in het kader van functionele en hiërarchische relaties ten aanzien van de behandelende personeelsleden of diensten.

Artikel 21 – Het oprichten van een deontologische commissie

De gemeenteraad /raad voor maatschappelijk welzijn richt een deontologische commissie op.

Het aantal leden van de deontologische commissie bedraagt 10 en wordt als volgt bepaald: 1 lid per fractie en de toekenning van de resterende mandaten wordt bepaald volgens het systeem Imperiali. De samenstelling van de deontologische commissie wordt aangevuld met:

- de voorzitter van de gemeenteraad / de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn die toegevoegd wordt als voorzitter is van de deontologische commissie;
- de algemeen directeur van stad Mechelen die toegevoegd wordt als ondervoorzitter van de deontologische commissie.

Onafhankelijke raadsleden vormen geen fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie.

Elke fractie wijst het mandaat in de commissie toe met een voordracht gericht aan de algemeen directeur. Stel dat de raadsvoorzitter voordrachten ontvangt voor meer dan één fractielid als lid van de commissie, dan beslist de raad. Bij deze voordracht kunnen ook één of meer plaatsvervangers aangeduid worden die in opgesomde volgorde het commissielid vervangen bij afwezigheid of wanneer die betrokken partij is. Een plaatsvervanger is een raadslid voorgedragen door dezelfde fractie, tenzij de fractie maar één lid telt. In dat geval kan ook een raadslid van een andere fractie voorgesteld worden. Een fractie kan tijdens de bestuursperiode steeds beslissen een ander lid aan te duiden en/of één of meer plaatsvervangers te vervangen of toe te voegen.

Gaat het om een mogelijke schending van de code door de voorzitter van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover de voorzitter vervangen door de ondervoorzitter.

Gaat het om een mogelijke schending van de code door een lid van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover het lid vervangen door een plaatsvervanger in volgorde van hoe ze door de fractie werden voorgedragen.

De deontologische commissie kan zelf voorzien in de toevoeging van maximaal 2 experts als lid van de commissie. In bijzondere gevallen kan de commissie beslissen om ad hoc een expert toe te voegen voor de behandeling van een specifiek dossier.

Artikel 22 – Het samenkomen van de deontologische commissie

De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op.

De commissie vergadert minstens één keer per jaar en wordt in ieder geval bijeengeroepen wanneer dat nodig is conform artikel 28 van deze code. De voorzitter is daarenboven gehouden de commissie bijeen te roepen op aanvraag van minstens een derde van haar leden.

De oproepingen vermelden in elk geval de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en worden tenminste 8 dagen voor de vergadering aan de leden bezorgd. In geval van hoogdringendheid, te beoordelen door de voorzitter, wordt de bijeenroeping tenminste 3 dagen voor de vergadering bezorgd. De agendapunten moeten voldoende duidelijk omschreven zijn. Voor elk agendapunt wordt het dossier dat erop betrekking heeft, ter beschikking van de leden van de commissie vanaf de verzending van de agenda.

De bezorging van de oproeping, de agenda en de dossier gebeurt op dezelfde wijze als dat gebeurt in de raad, met als verschil dat enkel de leden van de deontologische commissie deze oproep, agenda en dossiers ontvangen.

De vergaderingen van de deontologische commissie zijn niet openbaar.

De leden van de commissie werken volgens volgende principes:

- de handhaving is onpartijdig;
- men is terughoudend met publiciteit;
- men gaat zorgvuldig om met de vermeende schender.

Artikel 23 - De bevoegdheden van de commissie

De commissie is bevoegd voor volgende zaken:

- Het formuleren van een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door personen die door deze code gevat worden zoals voorzien in de procedure van art. 27 tot 29 van deze code.
- Het geven van adviezen en aanbevelingen aan de raad over de inhoud van deze code met het oog op het bijsturen ervan.
- Minimaal één keer per bestuursperiode evalueert de raad de deontologische code. De raad vraagt daarvoor eerst advies aan de deontologische commissie. Daarbij wordt o.a. bekeken of de code nog actueel is, nog goed werkt en of ze nageleefd wordt.
- ...

Artikel 24 - Het toezicht op het naleven van de deontologische code

De gemeenteraad/De raad voor maatschappelijk welzijn ziet erop toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Er zijn verschillende fasen te onderscheiden die spelen bij het toezien op de naleving van de deontologische code, namelijk:

- het voorkomen van mogelijke schendingen;
- het signaleren van vermoedens van schendingen van de deontologische code;
- het eventueel onderzoeken van vermoedens van schendingen van de deontologische code;
- het eventueel zich uitspreken over schendingen van de deontologische code.

Artikel 25 - Het voorkomen van mogelijke schendingen

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou kunnen zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Artikel 26

Wanneer een lokale mandataris twijfelt over een nog niet uitgevoerde handeling van een andere lokale mandataris, dan waarschuwt hij/zij die persoon. De lokale mandataris verwoordt de twijfels en verwijst de betrokkene zo nodig door naar de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen.

Artikel 27 - Het signaleren van vermoedens van schendingen (= start formele procedure binnen het lokaal bestuur)

Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kan hij/zij dit aanklaarten bij de algemeen directeur (of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen).

Al dan niet na het gesprek met de algemeen directeur (of het personeelslid dat door de algemeen directeur daartoe werd aangewezen), wanneer het vermoeden van een schending blijft bestaan, meldt de lokale mandataris dit aan de voorzitter van de gemeenteraad/de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn en aan de algemeen directeur die samen een vooronderzoek doen onder mandaat van de deontologische commissie. De algemeen directeur kan een personeelslid aanwijzen om dat in zijn/haar plaats te doen.

Artikel 28 - Het onderzoeken van vermoedens van schendingen

Wanneer de raadsvoorzitter en de algemeen directeur (of het daartoe aangewezen personeelslid) besluiten dat de melding onontvankelijk is dan betekent dit meteen het einde van de procedure die gestart werd naar aanleiding van dit vermoeden. De commissieleden worden hierover wel geïnformeerd.

Is de melding ontvankelijk dan onderzoekt de commissie de melding. De voorzitter van de deontologische commissie roept de commissie bijeen binnen de dertig dagen na de melding. De periode van dertig dagen wordt geschorst van 11 juli tot en met 15 augustus.

De commissie onderzoekt de melding en geeft zowel de melder als de vermeende schender de kans zich te laten horen. Ook mogelijke getuigen kunnen gehoord worden. Niemand kan daartoe verplicht worden.

Na het horen van betrokkenen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt aan de gemeenteraad /de raad voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 29 - Het zich uitspreken over schendingen (= einde formele procedure binnen het lokaal bestuur)

De deontologische commissie formuleert dus een gemotiveerd advies, maar enkel de gemeenteraad/de raad voor maatschappelijk welzijn kan zich uitspreken of een mandataris van de gemeente/het OCMW een schending heeft begaan. Dat kan op basis van het gemotiveerd advies van de deontologische commissie. Als de raad beslist om af te wijken van het advies dan moet de vermeende schender de kans krijgen om door de raad zelf gehoord te worden vooraleer de raad ten gronde besluit.

Wanneer de gemeenteraad/de raad voor maatschappelijk welzijn vaststelt dat deze code geschonden werd door een mandataris van de gemeente/het OCMW, dan kan de raad:

- zich uitdrukkelijk distantiëren van het gedrag van een raadslid;
- vragen dat het raadslid zich verontschuldigt;
- beslissen een melding te doen bij het parket of Audit Vlaanderen;
- bij een kennelijk wangedrag of grove nalatigheid van of door de burgemeester, een schepen of de raadsvoorzitter / de voorzitter of een lid van het vast bureau, de voorzitter of een lid van het

bijzonder comité of de raadsvoorzitter een dossier overmaken aan de Vlaamse regering zodat die een tuchtonderzoek kan instellen.

- ...”

SLOTBEPALING

Artikel 30 – Andere maatregelen

De afspraken en maatregelen die zijn opgenomen in deze deontologische code gelden ter aanvulling van de regelgeving. Dit betekent dat bij een inbreuk op de regelgeving, naast maatregelen uit deze deontologische code, ook formele stappen zoals voorzien in de regelgeving kunnen worden gezet.⁴

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: Regelgeving (zie voetnoot 2)

BIJLAGE 2: Richtlijnen gebruik Ipad
(=bijhorend reglement en de ‘gedragscode veiligheid & privacy voor de mandatarissen’) (zie art. 8)

BIJLAGE 3: Richtlijnen gebruik badge
(= bijhorende toelichting voor gebruik) (zie art. 8)

⁴ Zie bijlage 1. Afhankelijk van de aard en de ernst van de inbreuk kan dit leiden tot de ongeldigheid van een beslissing en/of tot schorsing of afzetting van een uitvoerend mandataris en/of tot een gerechtelijke vervolging wegens schending van het beroepsgeheim.